

Procés participatiu vinculat a la redacció del Pla
Resultats de la sessió participativa 2
amb membres de la xarxa B+S
de 29 de juny de 2021

JULIOL 2021

COORDINACIÓ

REDACCIÓ

PLA CANVIEM PEL CLIMA 2030
Estratègia de Cultura de Sostenibilitat de Barcelona
Resultats de la sessió participativa 2
amb membres de la xarxa B+S
de 29 de juny de 2021

JULIOL 2021

Direcció i coordinació del Pla

Irma Ventayol, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Helena Barracó, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

Secretaria tècnica del Pla

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Redacció de l'informe

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Dinamització de la sessió participativa

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social
Irma Ventayol, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Xavier Sabaté, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social
Elena Forcada, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

1. EL PLA CANVIEM PEL CLIMA I EL PROCÉS PARTICIPATIU ASSOCIAT

El **Pla Canviem pel Clima 2030** vol promoure canvis en la cultura dominant i ajudar a desenvolupar i estendre una nova cultura de sostenibilitat que intensifiqui l'acció climàtica a la ciutat de Barcelona.

Afrontar la crisi climàtica, i assolir els objectius planificats en diversos plans municipals (emergència climàtica, mobilitat, verd i biodiversitat, residus, aigua, etc.), requereix de molts tipus de mesures, però el paper actiu de la ciutadania és essencial. Calen coneixements, canvis de valors, d'actituds, d'hàbits... que també s'han de planificar i treballar.

La **cultura de sostenibilitat** pot entendre's com el conjunt de coneixements, valors i pràctiques que la ciutadania, tan individualment com col·lectivament, ha de desenvolupar amb responsabilitat, racionalitat i creativitat per afrontar les problemàtiques socioambientals i defensar els drets bàsics de les persones dins dels límits ecològics del planeta. [Aquest vídeo](#), elaborat en el marc del procés participatiu, explica el concepte de 'cultura de sostenibilitat' d'una manera senzilla i visual.

Una proposta preliminar de Pla

A partir del treball intern i d'una diagnosi prèvia, s'ha elaborat una proposta preliminar de Pla que inclou un marc estratègic (visió i missió, objectius, valors i abast) i unes línies d'acció agrupades en cinc àmbits d'intervenció.

Aquesta proposta de Pla es pot consultar íntegrament en els dos documents principals associats al procés participatiu iniciat el maig de 2021:

- Un [primer document](#) on s'exposa la situació de partida i el marc conceptual (On som?).
- Un [segon document](#) que planteja el marc estratègic i les línies d'acció (On anem? i Què farem?).

De la síntesi d'aquests documents també se n'ha elaborat una [presentació-resum](#).

Objectius, fases i web del procés participatiu

El maig de 2021 es va iniciar el procés participatiu vinculat al Pla Canviem pel Clima 2030 i adreçat a tota la ciutadania i als agents interessats per tal d'implicar-los en la redacció d'aquest nou pla estratègic.

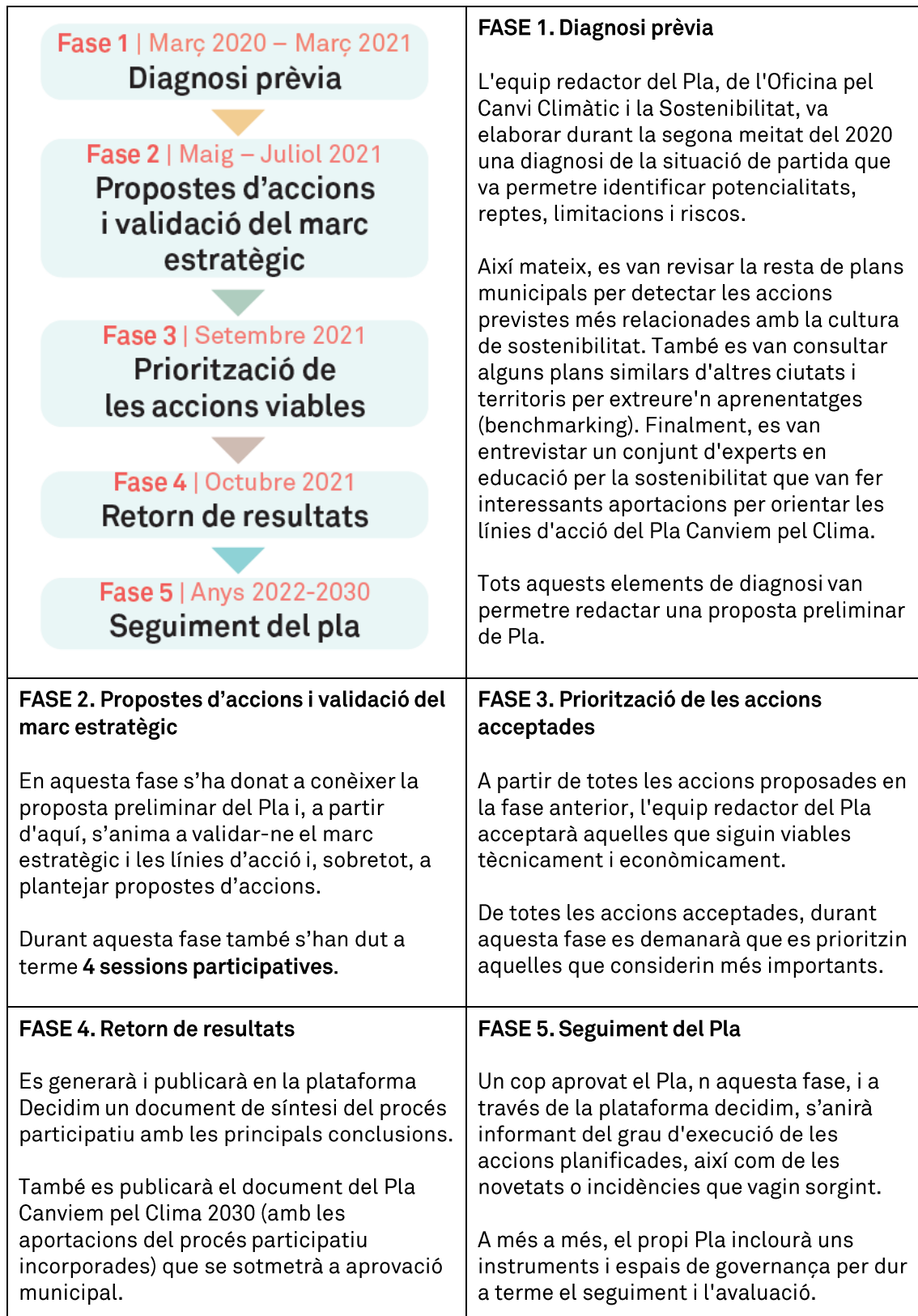
Concretament, el procés participatiu té els **objectius següents**:

- Validar el marc estratègic i les línies d'acció del Pla (que es proposen de manera preliminar).
- Plantejar propostes d'accions que caldria incorporar al Pla (en la proposta preliminar de Pla hi ha exemples d'accions que poden servir d'inspiració).
- Prioritzar les accions que s'hagin considerat viables (tècnicament i econòmicament).

Aquest procés participatiu es vehicula a través d'un espai web propi a la plataforma decidim.barcelona: www.decidim.barcelona/processes/canviempelclima.

Tot el procés de redacció, participació i seguiment del Pla s'ha estructurat en **5 fases**, tal com es mostra a la figura següent.

FIGURA 1. FASES DEL PROCÉS DE REDACCIÓ, PARTICIPACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

Les sessions participatives

A banda de la possibilitat de participar en el Pla a través de la plataforma decidim.barcelona, durant la Fase 2 s'han organitzat i dinamitzat **4 sessions participatives** dirigides a:

- Personal de l'Ajuntament: dues sessions idèntiques dirigides a dos grups de destinataris diferents.
- Membres de la xarxa Barcelona + Sostenible: dues sessions dirigides al mateix grup de destinataris però amb objectius diferents.

TAULA 1. DADES CLAU DE LES 4 SESSIONS PARTICIPATIVES VINCULADES AL PLA CANVIEM PEL CLIMA

Sessió	Data	Destinataris	Objectiu principal
1a amb personal de l'Ajuntament	2 de juny de 2021	Personal de l'Àrea d'Ecologia Urbana	Recollir propostes de projectes/accions innovadors (a 5-10 anys vista) per canviar mentalitats i fomentar l'acció ciutadana (col·lectiva o individual)
2a amb personal de l'Ajuntament	21 de juny de 2021	Personal d'àrees implicades en el futur desplegament del Pla	
1a amb membres de la xarxa B+S	15 de juny de 2021	Membres de la xarxa B+S	
2a amb membres de la xarxa B+S	29 de juny de 2021		Recollir propostes de projectes/accions innovadors per impulsar i amplificar el treball dels agents "aliats" de la xarxa Barcelona + Sostenible

Aquest informe sintetitza les aportacions efectuades durant la 2a sessió amb membres de la xarxa Barcelona+Sostenible (xarxa B+S).

2. OBJECTIUS, PROGRAMA I GRAU DE PARTICIPACIÓ DE LA SESSIÓ

La 2a sessió amb membres de la xarxa B+S va tenir lloc el **29 de juny de 2021** de 17h a 19h a través de la plataforma Zoom.

Els **objectius** d'aquesta sessió van ser:

- Explicar la proposta preliminar del Pla Canviem pel Clima 2030
- Implicar els membres de la xarxa B+S en la redacció del Pla
- Recollir propostes de projectes/accions innovadors per impulsar i amplificar el treball dels agents "aliats" de la xarxa Barcelona + Sostenible

El programa i dinàmiques de la sessió van ser:

TAULA 2. PROGRAMA I DINÀMIQUES DE LA 2A SESSIÓ PARTICIPATIVA AMB MEMBRES DE LA XARXA B+S

17:00h - 17:05h	Benvinguda Irma Ventayol
17:05h - 17:30h	Presentació del Pla Canviem pel Clima i del procés participatiu associat Helena Barracó
17:30h - 17:50h	Dinàmica participativa 1: Qüestionari de valoració general de la xarxa B+S (fortaleses i mancances) (a través de l'eina Menti)
17:50h - 18:50h	Dinàmica participativa 2: Els participants es distribueixen (de manera aleatòria) en dos grups (A i B) per plantejar propostes d'accions i projectes per al 2n àmbit del Pla (a través dels panells virtuals Klaxoon)
18:50h - 19:00h	Retorn al plenari i propers passos Els 2 dinamitzadors resumeixen els panells S'expliquen els propers passos als participants

Aquesta sessió va comptar amb **15 participants**, sense incloure els organitzadors i dinamitzadors. Els participants eren representants de diverses entitats i empreses membres de la xarxa B+S.

3. APORTACIONS EFECTUADES DURANT LA SESSIÓ

Tal com mostra el programa de la sessió, es van dur a terme dues dinàmiques participatives:

- **Una 1a dinàmica** per entrar en matèria i que els participants reflexionessin sobre les fortaleces i mancances del fet de ser membre de la xarxa B+S.
- **Una 2a dinàmica** en grups de treball per plantejar i debatre, a 5-10 anys vista, projectes/accions innovadors per impulsar i amplificar el treball dels agents "aliats" de la xarxa B+S (àmbit 2 del Pla, *vegeu* requadre). Aquests projectes s'havien de plantejar, de manera diferenciada, per a 3 macrolínies d'acció (si bé la proposta preliminar de Pla planteja 9 línies d'acció en aquest 2n àmbit, durant la dinàmica es van agrupar aquestes 9 línies en 3 "macrolínies" per facilitar l'exercici als participants): 1) Suport a l'acció de les organitzacions compromeses (entitats, empreses, escoles, comerços, equipaments, etc.); 2) Sinergies i treball en xarxa (entre els mateixos membres, amb altres agents innovadors, etc.); i 3) Implicació en polítiques i programes (Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, renovació del Compromís Ciutadà, etc.).

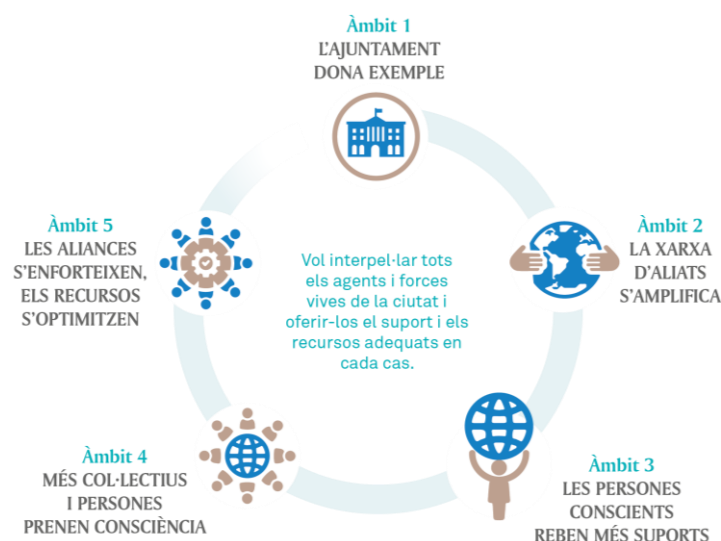
Així mateix, es va demanar als participants que donessin suports a aquelles accions plantejades que consideressin més interessants, innovadores o transformadores.

Els resultats i aportacions de la sessió es mostren per a cadascuna de les dues dinàmiques. I, en el cas de la segona, s'agrupen segons les 3 macrolínies esmentades. També s'inclouen les (poques) accions incloses en el 2n àmbit del Pla que es van plantejar durant la 1a sessió amb membres de la xarxa (del 15 de juny)

Els 5 àmbits d'acció del Pla

El document preliminar del Pla Canviem pel Clima 2030 proposa diverses línies d'acció que s'agrupen en 5 grans àmbits d'intervenció. A la vegada, cada línia d'acció es desplegarà amb accions i projectes diversos. Els 5 àmbits amb els que s'agrupen les línies d'acció es refereixen a **grups de col·lectius i persones amb els que es vol treballar i als quals cal seguir donant suport**:

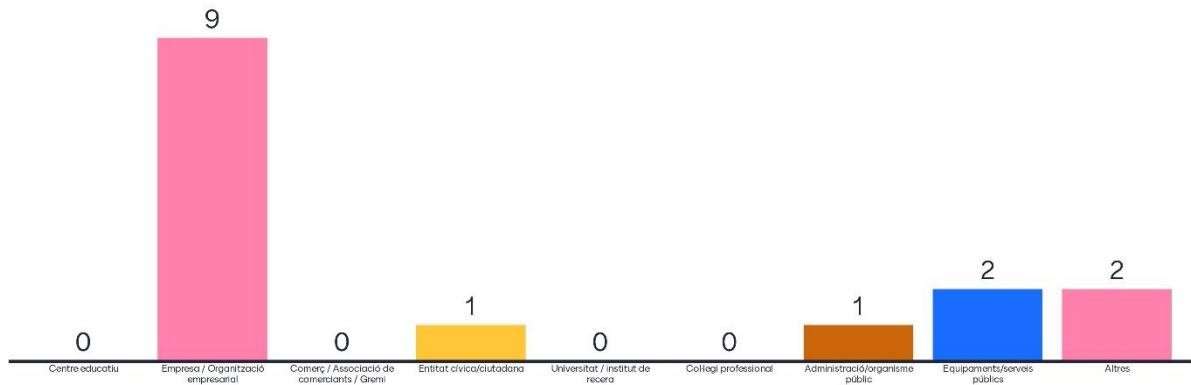
1. El propi Ajuntament
2. Els agents "aliats" (que són, sobretot, els membres de la xarxa Barcelona + Sostenible)
3. Les persones i col·lectius que ja han pres consciència de la necessitat de canvi
4. Els col·lectius i persones que encara són aliens als reptes de l'emergència climàtica
5. Els agents clau per la seva capacitat transformadora i d'influència en la societat

3.1. Resultats de la 1a dinàmica

Es van plantejar tres preguntes que les persones participants van respondre a través de l'eina interactiva Menti. Els resultats es mostren tot seguit.

Quin col·lectiu representes de la xarxa B+S?

Els principals col·lectius representants a la sessió van ser empresa/organització empresarial (9), entitat cívica/ciudadana (1), administració/organisme públic (1), equipaments/serveis públics (2) i altres (2).

Quins dos aspectes valoreu més positivament de ser membre de la xarxa B+S?

Quins dos aspectes trobes a faltar o milloraries de la xarxa B+S?

3.2. Aportacions efectuades durant la 2a dinàmica

Aquest apartat recull i mostra les propostes de projectes i accions que es van aportar durant la sessió en els dos grups de treball. Les aportacions es distribueixen segons 3 macrolínies d'acció del 2n àmbit del Pla. **Aquestes propostes seran posteriorment valorades per l'equip redactor del Pla per decidir si s'acaben o no incorporant d'acord amb criteris de viabilitat tècnica i econòmica.**

Les propostes similars s'han fusionat (mantenint el sentit de les propostes originals), si bé per a cadascuna s'indica en quin grup o grups es van plantejar (A i/o B). Així mateix, s'indica, per a cada proposta, el número de suports rebuts (si no s'indica cap suport vol dir que no en va rebre cap). En alguna proposta, a més a més, se citen quins agents podrien intervenir en la seva execució (d'acord amb el que van comentar els participants).

Algunes de les propostes plantejades en els grups de treball han estat descartades per alguna de les raons següents:

- Són propostes de tipus sectorial que encaixen (o ja estan previstes) en altres plans i/o estratègies municipals (Pla Clima, Verd i biodiversitat, Mobilitat, Residu Zero, Urbanisme, etc.). El Pla Canviem pel Clima, com a estratègia de cultura de sostenibilitat, plantejarà accions per fomentar l'adquisició de nous valors, hàbits i pràctiques; per tant, seran accions més relacionades amb la informació, la sensibilització, l'educació i la dinamització dels diversos col·lectius i agents identificats i de la ciutadania en el seu conjunt.
- Són propostes massa genèriques, amb escassa concreció.
- Són propostes que d'alguna manera ja estaven previstes en les accions plantejades com a exemples en la proposta preliminar de Pla.

Aquestes propostes descartades es poden consultar en l'**Annex** d'aquest informe.

Abans del recull de les propostes, tot seguit es mostren els **panells d'aportacions** resultants de cadascun dels dos grups de treball.

FIGURA 2. PANELL DE PROPOSTES RESULTANT DEL GRUP A

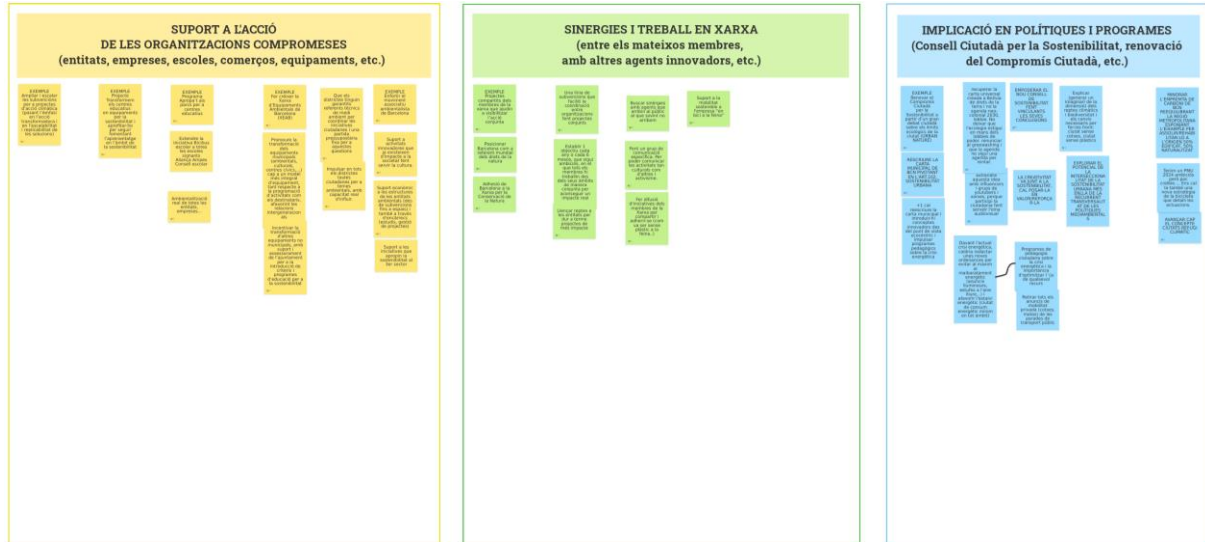
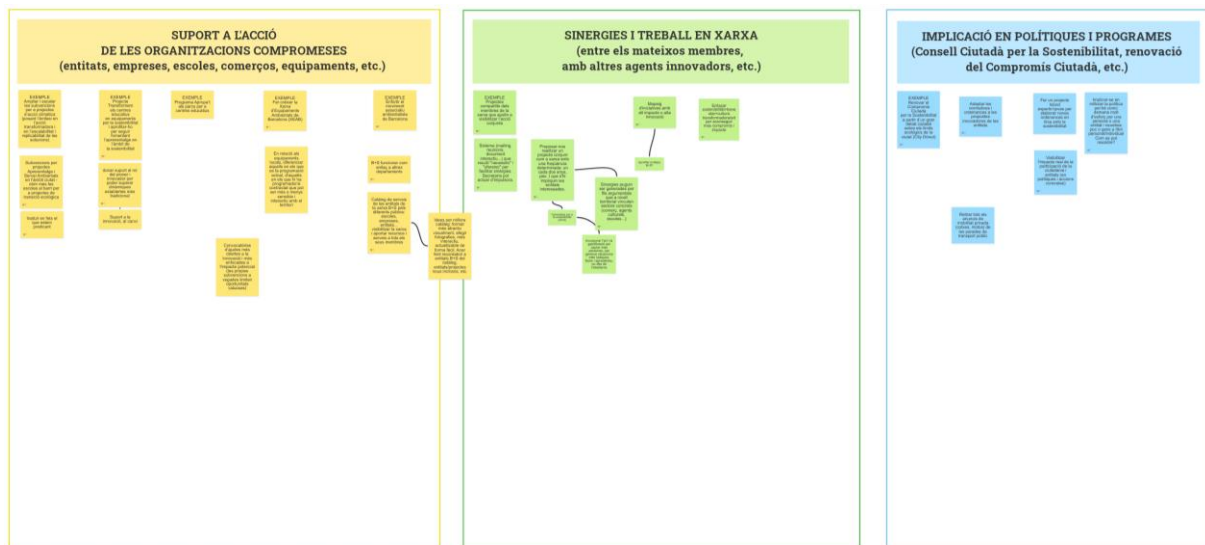

FIGURA 3. PANELL DE PROPOSTES RESULTANT DEL GRUP B

**MACROLÍNIA D'ACCIÓ DE SUPORT A L'ACCIÓ DE LES ORGANITZACIONS COMPROMESSES
(ENTITATS, EMPRESES, ESCOLES, COMERÇOS, EQUIPAMENTS, ETC.)**

- Suport econòmic a les estructures de les entitats ambientals (des de subvencions fins a espais) i també a través d'encàrrecs (estudis, gestió de projectes, etc.) (grup A) (3 suports)
- Garantir als districtes tècnics referents de medi ambient per coordinar les iniciatives ciutadanes i una partida pressupostària fixa per a aquestes qüestions (grup A) (3 suports)
- Elaborar/actualitzar un catàleg de serveis de les entitats de la xarxa B+S per als diferents públics (escoles, empreses, entitats...) per tal de visibilitzar la xarxa i aportar recursos i serveis a tots els seus membres. Un catàleg amb un format més atractiu visualment, amb fotografies, més interactiu, actualitzable de forma fàcil. I anar fent recordatori a entitats B+S del catàleg, entitats/projectes nous inclosos, etc. (grup B) (3 suports)
- Donar suport als membres més pioners i innovadors per poder superar dinàmiques establertes més tradicionals (grup B) (3 suports)
- A les escoles de la xarxa, incorporar temes sobre sostenibilitat en els enunciats de problemes de matemàtiques, física, etc. (grup A) (2 suports)
- Subvencions per a projectes Aprenentatge i Servei Ambientals en l'àmbit ciutat que permetin obrir més les escoles al barri amb projectes de transició ecològica (grup B) (2 suports)
- Aprofitar la xarxa B+S per tal que funcioni com a enllaç amb altres departaments municipals (grup B) (2 suports)
- A les escoles de la xarxa, reinvertir els estalvis energètics aconseguits pel projecte de refugis climàtics (grup B) (1 suport)
- Suport a activitats innovadores que ja existeixen (que fan servir la cultura) i que tenen impacte en la societat (grup A) (1 suport)
- Promoure la transformació dels equipaments municipals (ambientals, culturals, centres cívics,...) cap a un model més integral d'equipament, tant respecte a la programació d'activitats com als destinataris, afavorint les relacions intergeneracionals (grup A) (1 suport)
- Incentivar la transformació d'altres equipaments NO municipals, amb suport i assessorament de l'ajuntament per a la introducció de criteris i programes d'educació per a la sostenibilitat (grup A) (1 suport)
- Impulsar en tots els districtes taules ciutadanes per a temes ambientals, amb capacitat real d'influir (grup A) (1 suport)
- Estendre la iniciativa Bicibus escolar a totes les escoles signants, si cal amb una aliança Ampes i Consell escolar (grup A)
- Fer convocatòries d'ajudes més obertes a la innovació i més enfocades a l'impacte potencial (les pròpies subvencions a vegades limiten oportunitats valuoses) (grup B)

Les accions que es van posar com a **exemple** d'aquesta macrolínia d'acció (i que estan incloses en la proposta preliminar de Pla) també van rebre alguns suports dels participants:

- Fer créixer la Xarxa d'Equipaments Ambientals de Barcelona (XEAB) (4 suports)
- Projecte Transformem els centres educatius en equipaments per la sostenibilitat (4 suports)
- Enfortir el moviment associatiu ambientalista de Barcelona (2 suports)
- Ampliar i escalar les subvencions per projectes d'acció climàtica (1 suport)
- Programa Apropa't als parcs per a centres educatius (1 suport)

MACROLÍNIA D'ACCIÓ DE SINERGIES I TREBALL EN XARXA (ENTRE ELS MATEIXOS MEMBRES, AMB ALTRES AGENTS INNOVADORS, ETC.)

- Establir reptes/projectes conjunts i concrets a les entitats de la xarxa amb una freqüència determinada i d'alt impacte. Per exemple, establir 1 objectiu ambiciós cada any o cada 6 mesos en el que tots els membres hi treballin des dels seus àmbits de manera conjunta per aconseguir un impacte real (grup A, B) (8 suports)
- Buscar sinèrgies amb agents que arribin al públic al que sovint no arribem (grup A) (3 suports)
- Oferir suport a la mobilitat sostenible ("en bici a la feina") per a les empreses membres de la xarxa (grup A) (3 suports)
- Fer un mapeig d'iniciatives de membres de la xarxa amb alt impacte o alta innovació, si escau aprofitant l'eina del mapa B+S (grup B) (3 suports)
- Constituir un grup específic de comunicació que ajudi a comunicar les activitats tan culturals com d'altres tipus i activisme (grup A) (2 suports)
- Adherir Barcelona (o la xarxa B+S) a la Xarxa per la Conservació de la Natura (grup A) (2 suports)
- Promoure una línia de subvencions per a projectes conjunts i coordinats entre diverses organitzacions (grup A) (1 suport)
- Fer difusió d'iniciatives dels membres de la Xarxa per compartir i adherir-se (com va ser "Sense plàstic a la feina") (grup A) (1 suport)
- Posicionar Barcelona com a referent mundial dels drets de la natura (grup A) (1 suport)
- Impulsar, des de la Secretaria, un sistema (mailing, reunions, document interactiu...) que reculli "necessito" / "ofereixo" per facilitar sinèrgies (grup B) (1 suport)
- Generar noves sinèrgies vinculades a sectors concrets (comerç, agents culturals, escoles...) de territoris concrets (grup B) (1 suport)
- Enllaçar sostenibilitat+benestar+cultura transformadora/art per aconseguir més compromís i impacte (grup B) (1 suport)
- Incorporar l'art i la gamificació per captar més persones, per generar situacions més lúdiques, fàcils i agradables, no des de l'idealisme (grup B) (1 suport)

L'acció que es va posar com a **exemple** d'aquesta macrolínia d'acció (i que està inclosa en la proposta preliminar de Pla) també va rebre alguns suports dels participants:

- Projectes compartits dels membres de la xarxa que ajudin a visibilitzar l'acció conjunta (3 suports)

MACROLÍNIA D'ACCIÓ D'IMPLICACIÓ EN POLÍTIQUES I PROGRAMES (CONSELL CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT, RENOVACIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ, ETC.)

- Empoderar el nou Consell de Sostenibilitat de Barcelona fent vinculants les seves conclusions (grup A) (5 suports)
- Reescriure amb la participació de la xarxa B+S la Carta Municipal de Barcelona introduint-hi conceptes innovadors (interseccionalitat de la sostenibilitat urbana, ecocentrisme, ciutats refugi climàtic, carta universal de Bolívia de drets de la terra, etc.) (grup A) (4 suports)
- Adaptar les normatives i ordenances municipals a les propostes innovadores i de sostenibilitat de les entitats i/o a partir de projectes híbrids experts+joves (grup B) (3 suports)

- Visibilitzar l'impacte real de la participació de la ciutadania i les entitats (en polítiques i accions concretes) per augmentar el reconeixement públic de l'esforç que requereix aquesta participació (grup B) (3 suports)
- Explicar (generar un imaginari de la dimensió) dels reptes climàtics i biodiversitat i els canvis necessaris per fer-los front: ciutat sense cotxes, ciutat sense plàstics, etc. (grup A) (1 suport)
- Estendre les noves idees de sostenibilitat amb influencers i grups de youtubers i xarxes, perquè participi la ciutadania fent servir l'eina audiovisual (grup A) (1 suport)

L'acció que es va posar com a **exemple** d'aquesta macrolínia d'acció (i que està inclosa en la proposta preliminar de Pla) també va rebre alguns suports dels participants:

- Renovar el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat a partir d'un gran debat ciutadà sobre els límits ecològics de la ciutat (3 suports)

ANNEX. PROPOSTES DESCARTADES

Tal com s'ha exposat a l'inici de l'apartat 3.2 d'aquest informe, algunes de les propostes plantejades en els grups de treball de la sessió participativa han estat descartades per alguna de les raons següents:

- Són propostes de tipus sectorial que encaixen (o ja estan previstes) en altres plans i/o estratègies municipals (Pla Clima, Verd i biodiversitat, Mobilitat, Residu Zero, Urbanisme, etc.). El Pla Canviem pel Clima, com a estratègia de cultura de sostenibilitat, plantejarà accions per fomentar l'adquisició de nous valors, hàbits i pràctiques; per tant, seran accions més relacionades amb la informació, la sensibilització, l'educació i la dinamització dels diversos col·lectius i agents identificats i de la ciutadania en el seu conjunt.
- Són propostes massa genèriques, amb escassa concreció.
- Són propostes que d'alguna manera ja estaven previstes en les accions plantejades com a exemples en la proposta preliminar de Pla.

Tot seguit es mostren, per a cadascuna de les macrolínies d'acció, les propostes descartades.

MACROLÍNIA D'ACCIÓ DE SUPORT A L'ACCIÓ DE LES ORGANITZACIONS COMPROMESSES

- Ambientaltització real de totes les entitats, empreses... (grup A)
- Suport a les iniciatives que apropin la sostenibilitat al 3r sector (grup A)
- Traduir en fets el que estem predicant (grup B)
- Diferenciar aquells equipaments locals en els que es fa programació veïnal, d'aquells en els que hi ha programador/a contractat que pot ser més o menys sensible i interactiu amb el territori (grup B)

MACROLÍNIA D'ACCIÓ DE SINERGIES I TREBALL EN XARXA

- Caminades per a la sostenibilitat (2019) (grup B)

MACROLÍNIA D'ACCIÓ D'IMPLICACIÓ EN POLÍTIQUES I PROGRAMES

- Tenim un PMU 2024 ambiciós però poc creïble... Ens cal també una nova estratègia de la bicicleta que detalli les actuacions (grup A)
- Redactar noves ordenances per evitar al màxim el malbaratament energètic (anuncis lluminosos, estufes a l'aire lliure...) i afavorir l'estalvi energètic (ciutat de consum energètic mínim en tot àmbit) (grup A)
- Reduir la petjada de carboni de BCN reequilibrant la regió metropolitana esponjant l'exemple per assolir/rehabilitar-lo a l'origen 50% edificat, 50% naturalitzat (grup A)
- Retirar tots els anuncis de mobilitat privada (cotxes, motos) de les parades de transport públic (grup A)
- Posar en valor/reforçar la creativitat juntament amb la sostenibilitat (grup A)
- Programes de pedagogia ciutadana sobre la crisi energètica i la importància d'optimitzar l'ús de qualsevol recurs (grup A)